

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	27.5.2005
Tekijä(t)	Ville Anttila	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	123
Otsikko	IAS 39 -standardin soveltaminen johdannaisten kirjanpitokäsittelyyn. Case Boliden Harjavalta Oy.		
Ohjaaja(t)	KTT Hannu Schadéwitz ja KTM Mikko Kepsu		

Tiivistelmä

Yritysten ja pääomamarkkinoiden kansainvälistyminen on lisännyt harmonisoinnin ja kansainvälisten laskentastandardien merkitystä. Standardeista keskeisessä asemassa ovat globaalit IFRS-standardit. Esimerkiksi Euroopan unionin alueella julkisesti noteerattujen yritysten tulee laatia tilinpäätöksensä IFRS-standardeja noudattaen 1.1.2005 lähtien. IFRS-standardit tuovat mukanaan merkittäviä muutoksia verrattuna kansallisiin laskentastandardeihin. Erityisen runsaasti keskustelua on herättänyt IAS 39 -standardi, joka käsittelee rahoitusinstrumenttien kirjaamista ja arvostamista.

Perusmetalliteollisuuden yrityksessä metallin hintariski sekä valuuttakurssiriski saattavat vaikuttaa olennaisesti yrityksen toimintaan. Kyseisiltä riskeiltä suojaudutaan tavallisesti käyttämällä johdannaisinstrumentteja, jotka kuuluvat IAS 39 -standardin soveltamisalan piiriin. Standardi muuttaa merkittävästi johdannaisten kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita kyseisissä yrityksissä.

Tutkielmassa tarkastellaan IAS 39 -standardin soveltamista johdannaisinstrumentteihin perusmetalliteollisuuden yrityksessä. Case-yrityksenä on Boliden Harjavalta Oy. Tutkimuksen keskeisenä kysymyksenä on se, miten IAS 39 -standardin soveltaminen vaikuttaa case-yrityksen metalli- ja valuuttapositionen sekä niitä suojaavien johdannaisten kirjanpitokäsittelyyn ja arvostamiseen ja sitä kautta yrityksen tuloksen muodostumiseen. IAS 39 -standardin vaikutuksia tarkastellaan ensinnäkin silloin, kun suojauslaskentaa ei sovelleta. Toiseksi aihetta tarkastellaan suojauslaskentaa sovellettaessa. Lisäksi analysoidaan niitä tekijöitä, jotka edesauttavat tai hankaloittavat suojauslaskennan soveltamista case-yrityksessä.

Tutkimustyötä ohjaa toiminta-analyttinen tutkimusote. Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on luoda kokonaisvaltainen katsaus tutkimusongelmaan ja tällä tavalla lisätä ymmärrystä. Tutkimuksen aineisto koostuu teoreettisesta kirjallisuudesta, IFRS-standardeista, tieteellisistä artikkeleista, case-yrityksessä tehdyistä haastatteluista sekä yrityksestä saadusta materiaalista.

Tutkimuksessa havaittiin IAS 39 -standardin muuttavan johdannaisten kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita case-yrityksessä ja vaikuttavan täten myös yrityksen tuloksen muodostumiseen. Yrityksen käytännön suojaustoimintaan kohdistuvia olennaisia muutoksia ei havaittu. Osa tulosvaikutteisista käyvän arvon muutoksista voidaan siirtää omaan pääomaan soveltamalla suojauslaskentaa. Ottaen huomioon IAS 39 -standardin suojauslaskennalle asettamat tiukat edellytykset sekä case-yrityksen toiminnan erityispiirteet, suojauslaskenta herättää useita kysymyksiä, jotka yrityksen pitää ratkaista ennen kuin suojauslaskentaa voidaan ottaa käyttöön. Lisäksi yrityksen on pohdittava perusteellisesti suojauslaskennasta saatavien hyötyjen suhdetta suojauslaskennan soveltamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Asiasanat	Kansainvälinen laskentatoimi, IFRS-standardit, johdannaisinstrumentit
Muita tietoja	